

College van Toezicht collectieve beheersorganisaties
Auteurs- en naburige rechten

Bezoek- en postadres:

Krom Boomssloot 22-II

1011 GW Amsterdam

www.cvta.nl

De Staatssecretaris van Rechtsbescherming, mevrouw K.T. van Bruggen
t.a.v. Directie Wetgeving en Juridische Zaken, cluster Privaatrecht

Postbus 20301

2500 EH Den Haag

Uitsluitend via e-mail

Contactpersoon	-
E-mail	info@cvta.nl
Telefoon	020 30 30 261
Datum	13 mei 2026
Ons kenmerk	2026244u
Bijlage(n)	2
Betreft	Uitvoeringstoets bij het wetsvoorstel collectief rechtenbeheer en toezicht

Geachte heer/ mevrouw,

Inleiding

Bij brief van 13 februari 2026 (kenmerk 7204837) heeft u het College van Toezicht Auteursrechten (CvTA) verzocht een uitvoeringstoets uit te voeren naar het wetsvoorstel Wet collectief rechtenbeheer en toezicht. U heeft daarbij gevraagd om specifiek in te gaan op het preventief toezicht, de bestuurderstoets en de introductie van een governancecode.

Het wetsvoorstel “Wet collectief rechtenbeheer en toezicht” (hierna: de wet) is op 2 februari 2026 in internetconsultatie gegeven. In deze uitvoeringstoets beoordelen wij op uw verzoek - uitgaande van de hypothese dat het wetsvoorstel in ongewijzigde vorm in werking treedt - in hoeverre de

voorgestelde regeling uitvoerbaar en handhaafbaar is vanuit het perspectief van het CvTA als de door de wetgever aangewezen toezichthouder.

Conclusie en oordeel.

De wet is uitvoerbaar en handhaafbaar mits (tijdig) capaciteit en middelen beschikbaar worden gesteld en er sprake is van een gefaseerd en zorgvuldig transitieproces. Dit laat onverlet dat de verandering van preventief naar reactief toezicht gevolgen kan hebben voor de handhaafbaarheid.

De voorstelde wijzigingen in de wet hebben zoals het CvTA in de consultatie heeft aangegeven, impact op de effectiviteit van het (risicogerichte) toezicht en de bescherming van het publieke belang. Met het wetsvoorstel zal vooral sprake zijn van achteraf-correcties die lasten- en kosten verzwaring ten gevolge kunnen hebben voor rechthebbenden, gebruikers en cbo's en mogelijke reputatierisico's voor collectieve beheersorganisaties (cbo's).

De uiteindelijke uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid zal mede afhangen van de nadere uitwerking van de regelgeving in de AMvB's en het tijdstip waarop deze van kracht worden.

Het CvTA adviseert wanneer er sprake is van verdere uitwerking in AMvB's hierop ook een uitvoeringstoets te doen.

Inhoud van het wetsvoorstel

Het wetsvoorstel beoogt het toezichtkader voor collectief beheer van auteurs- en naburige rechten te herijken naar aanleiding van de zbo-evaluatie uit 2024 die gaat over de periode 2018-2023. Als doelstelling van het toezicht is goed rechtenbeheer geformuleerd. Het preventief toezicht wordt afgeschaft en vervangen door een informatieplicht, de bestuurderstoets wordt gewijzigd van een persoonsgerichte toets naar een procedurele toets. De sector dient een governancecode op te stellen. Tevens worden informatieplichten geïntroduceerd voor cbo's, waaronder voor nieuw opgerichte cbo's en wordt voorzien in een gewijzigde organisatorische inbedding van het CvTA waarbij het personeel ter beschikking wordt gesteld door het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Deze wijzigingen hebben gevolgen voor de aard en omvang van de uit te voeren taken, de benodigde capaciteit en middelen, de werkprocessen en de informatievoorziening van het CvTA. Dit zullen we in het hierna volgende nader toelichten. Wat betreft de gevolgen voor de uitvoering en de handhaving (inclusief financiële aspecten) zijn deze samengenomen per onderwerp en worden voor de gehele wet samengevat in **bijlage 1**.

Opbouw van de uitvoeringstoets

Deze uitvoeringstoets is als volgt opgebouwd. Na algemene opmerkingen in hoofdstuk I die betrekking hebben op de gehele wet, gaan wij in hoofdstuk II in op de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van de wet per onderdeel. U treft daarbij een gestructureerd overzicht aan van de bevindingen, geclusterd zoals in uw verzoek opgesomd per onderwerp of wetsartikel, met waar van toepassing: duidelijkheid van de taakopdracht, capaciteit & prioritering, bevoegdheden, ICT & werkprocessen, personele impact, gevolgen voor handhaving (inzet & behoefte) en financiële consequenties (incl. of deze incidenteel of structureel zijn). Waar informatie ontbreekt, staat dat vermeld. Er is gekeken naar de expliciet verzochte aandachtspunten en naar bredere uitvoeringsaspecten die hierbij van belang zijn.

In hoofdstuk III sluiten wij af met een samenvattende conclusie en een afrondend oordeel.

I Algemene opmerkingen

Er zijn een viertal opmerkingen die we vooraf willen maken over aspecten die van invloed zijn op de uitvoerbaarheid en de handhaafbaarheid van verschillende onderdelen van de wet:

1. Deel van inhoudelijke normen in nog op te stellen AMvB's is onbekend: geeft onvolledig beeld voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

In het wetsvoorstel wordt normering en de handhaving daarop doorgeschoven naar later op te stellen AMvB's. Gevolg is dat daardoor in het kader van deze uitvoeringstoets nog geen volledig beeld kan worden gevormd. Dit geldt voor de bepalingen op grond waarvan het CvTA toezicht houdt op een nog op te stellen governance code en de (strekking van de) informatieplicht.

Deze uitvoeringstoets is dan ook gericht op het wetsontwerp zonder kennis van deze AMvB's. Het CvTA gaat ervan uit dat het bij het opstellen van eventuele AMvB's, betrokken wordt en gevraagd zal worden een uitvoeringstoets te doen op de dan van toepassing zijnde situatie.

2. Gedurende enige tijd sprake verschillende regimes naast elkaar

Bij veel onderwerpen uit de wet, die hierna ook aan de orde komen, zal het CvTA zijn beleid en werkprocessen moeten aanpassen. Het gaat onder meer om de toezichtstrategie, handhavings- en prioriteringsbeleid, omgaan met Informatieverplichtingen, openbaarmakings- en publicatiebeleid, beleid bestuurderstoetsen, beleid- en uitvoeringskader collectief beheer, socu-beleid en zijn financieel toezichtbeleid. Op het moment dat één van de in de wet genoemde AMvB's in werking treedt - waarvan het moment van inwerkingtreding en de inhoud nu onbekend zijn - zal het CvTA op dat moment van zijn van toepassing zijnde beleid daarop opnieuw moeten aanpassen.

De sector en het CvTA zullen de komende jaren gedurende perioden moeten werken met verschillende regimes naast elkaar. Deze omschakelingen vergen tijdelijk extra inspanningen en daarmee tijdelijk extra capaciteit. Voor het CvTA zal dit - tenzij dat wordt gecompenseerd - ten koste gaan van de toezichtcapaciteit en daarmee de effectiviteit van het toezicht in deze periode, zo leert

de ervaring in de jaren na de implementatie van de richtlijn in 2017 toen de wet ook ingrijpend is herzien. In de jaren daarna ging ook capaciteit bij de toezichthouder en de ondertoezichtstaanden zitten in het vertrouwd raken met de nieuwe wet en het aanpassen van structuren en processen.

3. Ontbreken van een “top op de handhavings-pyramide” beïnvloedt de handhaafbaarheid

In de wet is er geen stap voorhanden voor het geval een cbo ook na een last onder dwangsom geen opvolging geeft aan een aanwijzing. De spreekwoordelijk “top op de handhavingspyramide” (mogelijkheid tot afdwingen van naleving) in de wet ontbreekt. In de huidige situatie is dat ook het geval, maar daarbij wordt het gros van de potentiële afwijkingen van de wet preventief voorkomen door het preventieve toezicht en speel dit niet tot nauwelijks. Dit komt nu te vervallen. In de nieuwe situatie kan daardoor mogelijk - ondanks het toezicht - niet het gewenste (maatschappelijke) effect worden bereikt. Dit geldt voor het gehele toezicht van het CvTA op de naleving van de wet zoals bedoeld in artikel 38, te weten toezicht op de naleving van de artikelen 2 tot en met 32. Het beschikken over een dergelijke top van de piramide krijgt meer gewicht wanneer een toezichthouder geen preventief maar reactief toezicht houdt zoals met het wetsvoorstel het geval is.

4. Beperking onafhankelijkheid van invloed op uitvoering van taken door het CvTA

De nieuwe wet wijzigt de positionering van het CvTA. Het betreft hier onder andere en in samenhang:

- a. Het feit dat het CvTA voor 100% gefinancierd gaat worden door de sector die uit relatief weinig ondertoezichtstaanden bestaat;
- b. De keuze van de wetgever om een aantal artikelen uit de Kaderwet ZBO die voorheen uitgezonderd waren nu voor het CvTA wel van toepassing te verklaren;
- c. Te regelen dat de minister zeggenschap heeft over de mandaatregeling van het CvTA en
- d. De keuze om de bestaande steunstichting waarin het personeel werkzaam is op te heffen en hen onder te brengen bij het Rijk waarna de minister personeel ter beschikking stelt aan het CvTA.

Deze aspecten heeft het CvTA ook in zijn reactie op de consultatie genoemd. De onafhankelijkheid van de toezichthouder is een belangrijke randvoorwaarde voor een effectieve uitoefening van publiek toezicht in een domein met structureel conflicterende belangen en aanzienlijke maatschappelijke en financiële impact.

De combinatie van deze maatregelen vormt een risico voor de effectiviteit van de uitvoering van taken door het CvTA. Om die reden benoemen we dit aspect ook in deze uitvoeringstoets. Een aantasting van de onafhankelijkheid, het gezag en de legitimiteit van het CvTA verminderende uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid (de mate waarin toezichtbesluiten gezaghebbend en bestendig zijn).

Het CvTA verwijst hier naar het advies van Johan de Leeuw en Anneke Bovens dat in **bijlage 2** aan de uitvoeringstoets is gehecht waarin ter voorkoming van risico's voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid aanbevelingen worden gedaan inzake de borging van de onafhankelijke positie van het CvTA.

II. Uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

1. Informatieplicht – art. 48 (vervanging preventief toezicht) en artikel 56 (boete bij niet naleving)

Reikwijdte informatieplicht op grond van AMvB is nog onduidelijk

De betekenis van de limitatief opgestelde informatieplicht in artikel 48 lid 1 wetsvoorstel en het opleggen van een boete in artikel 56 is helder.

Wel merken we op dat de beperking tot “besluiten van wezenlijke invloed op het collectief rechtenbeheer” een nieuw begrip is. In de MvT wordt gesproken over besluiten “die van wezenlijke invloed zijn op de uitoefening door de collectieve beheersorganisatie van haar taken”.

Op dit moment is niet bekend of en hoe de informatieplicht op basis van een AMvB zal worden geconcretiseerd, uitgebreid en/of verduidelijkt (bijvoorbeeld ten aanzien van de norm-adressaat en de te verstrekken categorie van besluiten en/of informatie).

De informatiepositie van het CvTA is mogelijk niet volledig en actueel

Het CvTA werkt risicogericht en datagedreven. Ook in de Memorie van Toelichting wordt hierop de nadruk gelegd. Met risicogericht toezicht wordt het toezicht daar ingezet waar de (maatschappelijke) risico's het grootst zijn om zo mogelijk - waar van toepassing - ook een vermindering van lastendruk te kunnen realiseren. Het verkrijgen van volledige en actuele informatie is daarbij van groot belang.

Voor het CvTA is het lastig controleerbaar of informatie over besluiten die aan hem op basis van dit artikel verstrekt wordt, volledig en actueel is en of cbo's het CvTA informeren als dat verplicht is (“unknown unknowns”). Hierdoor is het CvTA mogelijk niet (tijdig) bekend met overtredingen of risico's voor rechthebbenden/gebruikers en/of zal het daarnaar aanvullend onderzoek moeten doen. Dit kan impact hebben op de effectiviteit van zijn risico-gerichte toezicht.

Aanvullende werkzaamheden die capaciteit zullen vragen bestaan eruit dat het CvTA onderzoek zal moeten doen en/of actief (nadere) stukken zal opvragen. Het CvTA zal bijvoorbeeld ook (financiële) rapportages opvragen, zoals kwartaalrapportages/ dashboards. Op die manier is het CvTA op de hoogte van actuele ontwikkelingen binnen de cbo's en kan daar indien nodig tijdig op acteren.

Korte termijn zonder opschorting voor beoordeling en handhaving vraagt extra capaciteit en bemoeilijkt handhaving: (rechts)gevolgen treden al in

Cbo's verstrekken de besluiten van wezenlijke invloed zes weken voor hun inwerkingtreding aan het CvTA. Voor het toezicht op de naleving heeft dit gevolgen die hieronder nader worden toegelicht.

Als blijkt dat informatie over een besluit door een cbo onvolledig is moet het CvTA alsnog informatie opvragen. De informatie zal vervolgens door het CvTA worden geanalyseerd en getoetst om vast te stellen of het besluit in overeenstemming is met de wet. De inzet ten aanzien van de toetsing en

analyse verschilt hierbij niet wezenlijk met die van het huidige preventieve toezicht. De toezichtstaken van het CvTA die gebaseerd zijn op de Richtlijn wijzigen niet. Met uitzondering van het feit dat geen instemmingsbesluiten meer behoeven te worden opgesteld, verwacht het CvTA hier wat betreft de inzet van mensen en middelen geen besparing. Naar verwachting zal er sprake zijn van extra werkzaamheden.

Extra werkzaamheden kunnen eruit bestaan dat het CvTA naast het opvragen van aanvullende informatie ook moet beslissen of het een boete oplegt wegens het niet of onvolledig verstrekken van informatie, en dit vervolgens doet en incasseert. Het risico bestaat dat een dergelijke boete een bestuursrechtelijk geschil tot gevolg heeft. De boetebepaling in de wet is een kan-bepaling en heeft ook tot gevolg dat het CvTA beleid dient op te stellen en een proces ontwerpt voor het opleggen en innen van boetes.

Een bijzondere categorie vormen de tariefbesluiten. Voor die besluiten zal het CvTA zich ervan moeten vergewissen of gebruikers bij de totstandkoming van het betreffende besluit genoegzaam zijn betrokken. Dat vraagt van het CvTA de nodige inspanningen. Dit is nieuw ten opzichte van het preventieve toezicht, omdat daarbij van de cbo verwacht wordt dat hij dit inzicht aan het CvTA geeft en passende informatie daarover aanlevert. Hiertoe dient het CvTA namelijk onder het wetsvoorstel binnen dezelfde 6 weken rechtstreeks contact op te nemen met de gebruikers om dit te verifiëren en beoordelen. Dit is wat betreft de korte gegeven periode niet goed uitvoerbaar.

In algemene zin moet het CvTA zo nodig binnen dezelfde termijn van zes weken handavingsstappen zetten zoals bijvoorbeeld het opstellen van een advies (eventueel voorafgaande aan een aanwijzing). Dit is een extra activiteit onder de nieuwe wet. Wil het CvTA binnen dezelfde zes weken door middel van een aanwijzing effect sorteren dan moet het volgens artikel 53 lid 2 motiveren waarom een advies achterwege kan blijven en ook binnen die zes weken een cbo op grond van artikel 4:8 Awb om een zienswijze vragen. Het CvTA schat in dat een advies het meest verstrekkende instrument is dat het CvTA redelijkerwijs (en zorgvuldigheid halve) binnen zes weken kan inzetten. Maar bij onvolledige informatieverstrekking is dat niet haalbaar.

Na een advies staat een cbo voor de keuze om het besluit in werking te laten treden of om inwerkingtreding uit te stellen en een nieuw besluit te nemen. Soms zal een besluit al in werking getreden zijn. Die keuze bestaat nu (gegeven het preventieve toezicht) niet. Past een cbo in de huidige situatie een besluit niet aan, dan blijft instemming immers uit en kan een besluit niet in werking treden.

Voorbeelden van gevolgen die niet of lastig kunnen worden voorkomen met de nieuwe wet

Onder de nieuwe wet kunnen negatieve gevolgen van besluiten zich voordoen die het CvTA met zijn toezicht niet kan voorkomen, maar welke wel een negatief maatschappelijk effect hebben. Hieronder twee voorbeelden:

- Een gevolg kan bijvoorbeeld zijn dat er al rechteninkomsten zijn verdeeld onder rechthebbenden die daar achteraf gezien niet of wellicht minder recht op hadden. Hierdoor

kunnen andere rechthebbenden tekort gedaan zijn die terugvordering noodzakelijk maken. Het is de vraag in hoeverre dat dan mogelijk is.

- Een ander voorbeeld: Als er een statutenwijziging is geweest en achteraf blijkt dat deze niet conform de wet is, kunnen binnen deze context al besluiten zijn genomen. De vraag is of deze besluiten dan (nog) geldig zijn? Zo nee, wat dan te doen met de reeds inwerking getreden gevolgen?

Naar verwachting eerder en meer juridische procedures

Cbo's kunnen in het geval dat er een advies is gegeven dit opvolgen en de inwerkingtreding van hun besluit uitstellen. Ook kunnen zij besluiten het advies niet op te volgen. Bijvoorbeeld omdat de gevolgen van een inwerking getreden besluit lastig zijn terug te draaien of omdat de cbo het niet eens is met het advies. In die gevallen kan het nodig zijn voor het CvTA om een advies te laten volgen door een aanwijzing. Zijn cbo's of belanghebbenden het daar niet mee eens, dan kunnen rechtsmiddelen (bezwaar en beroep) ingesteld worden tegen het besluit en mogelijk flankerende Woo-verzoeken, AVG-verzoeken klachten worden ingediend. Ook als maar een deel van de cbo's bij aanwijzingen rechtsmiddelen inzet, heeft dit jaarlijks ten opzichte van de huidige praktijk met preventief toezicht als effect: extra aanwijzingen en bezwaar- en beroepsprocedures, Woo-procedures, AVG- en klachtprocedures, waarbij het CvTA (derde)belanghebbenden veelal om zienswijzen zal moeten vragen. Er moet daarbij ook rekening worden gehouden met aansprakelijkheidsstellingen van Collegeleden en/of zbo het CvTA (het Rijk) om proceskansen te vergroten.¹

Het voorgaande betekent ook dat het risico bestaat dat besluiten al in werking treden inclusief de daarbij behorende praktische en juridische gevolgen waaronder (vervolg)schade terwijl de handhavingsactie nog loopt. De gegeven mogelijkheden in de wet en de handhavingsmiddelen voor de toezichthouder kunnen dat niet voorkomen en ook niet oplossen. Dit geldt ook als op een later moment wordt geconstateerd dat de inhoud van een besluit niet in overeenstemming is met de wet.

Het toezicht van het CvTA bij het beoordelen van zich in de praktijk voordoende situaties en het zich beraden op een passende handhavingsactie kunnen negatief worden beïnvloed door de reeds ingetreden gevolgen en schade. De kans bestaat dat er hierdoor (reputatie)schade zal ontstaan voor het collectief beheer.

Het risico wordt vergroot dat er sprake zal zijn van een toename van handhavingsverzoeken en klachten over cbo's van gebruikers en rechthebbenden. Gebruikers en rechthebbenden kunnen niet

¹ <https://pelsrijcken.nl/actueel/nieuws/inzicht-in-toezicht-civiele-stekels-ingezet-tegen-de-toezichthouder>).

meer uitgaan van de door de externe toezichthouder getoetste rechtmatigheid van wezenlijke besluiten van cbo's. Nu zijn deze alle raadpleegbaar doordat het CvTA ze publiceert op zijn site.

Het mogelijk ontstaan van conflicten en geschillen is een verschil ten opzichte van de huidige situatie waarin het CvTA nu tekortkomingen in besluiten in goed overleg met cbo's preventief - zo nodig na een advies - oplost. Besluiten kunnen niet in werking treden zonder voorafgaande instemming van het CvTA. Hierdoor zijn sanctionerende besluiten en (handhavende) rechtsmiddelen in de huidige praktijk zeldzaam.

Kwantificering extra inzet vanwege toename juridische procedure

Het CvTA verwacht extra capaciteit te moeten inzetten en zo nodig specialistisch juridisch advies te moeten inhuren ten behoeve van het afdoen van verschillende (administratieve en juridische) procedures. Om dit risico te kwantificeren ten behoeve van deze uitvoeringstoets heeft het CvTA onderzoek gedaan naar de huidige praktijk van het preventieve toezicht. Hieruit blijkt dat in de afgelopen jaren na (informeel) advies door het CvTA meer dan de helft van de verzoeken ($\geq 50\%$) zijn ingetrokken of aangepast en daarna opnieuw ter instemming bij het CvTA ingediend.² Het CvTA heeft geen aanleiding te verwachten dat dit (het aantal besluiten dat aanpassing behoeft) wijzigt door het wetsvoorstel. Dat betekent dat het CvTA in de toekomst bij 1 op de 2 meldingen een vervolgactie zal moeten ondernemen.

Het eerder en meer inzetten van het toezichtinstrumentarium leidt tot lastenverzwaring voor toezichthouder en sector

Uit het voorgaande volgt dat als sprake is van het vaker inzetten van zwaardere formele toezichtinstrumenten door het CvTA de kans bestaat dat dit kan leiden tot lastenverzwaring voor zowel het CvTA als de cbo's.

Handhaafbaarheid Informatieplicht

Uit het voorgaande volgt dat de voorgestelde informatieplicht gevolgen heeft voor de handhaafbaarheid van wettelijke normen. Daarnaast geldt voor de handhaafbaarheid van de informatieplicht waarop bij verzuim daarvan een boete is gesteld, het volgende:

² In de periode 2022 tot en met 2025 zijn van 42 ter instemming ingediende besluiten:

- 17 besluiten gewijzigd na advies van het CvTA;
- 1 besluit aangepast na informeel overleg;
- 3 verzoeken na een advies niet aangepast en hebben niet tot een eindbesluit geleid (ingetrokken) en
- 1 verzoek ingetrokken na informeel overleg.

In deze opsomming zijn tegelijk ingediende en samenhangende besluiten als één aanvraag geteld. Als gebundelde instemmingsverzoeken van opgerichte cbo's FAIR en OPR afzonderlijk worden gerekend is het aantal en het aandeel na advies gewijzigde besluiten groter.

Opleggen van boete bij het niet of niet tijdig informeren van het CvTA - artikel 56

Het wetsvoorstel kent als nieuw element de mogelijkheid om in het kader van handhaving een bestuurlijke boete op te leggen van ten hoogste €35.000,- voor het niet of niet tijdig informeren van het CvTA over besluiten als bedoeld in artikel 48. Onder het preventieve toezicht hebben we tot nu toe geen boetes hoeven opleggen (kosten: nul), maar onder de nieuwe wet bestaat de mogelijkheid dat we dat instrument wel moeten inzetten (dus: kosten moeten maken).

Om dit uit te voeren zijn voorbereidende werkzaamheden nodig inclusief het inregelen van functiescheiding, het opstellen van boetebeleid, een procesdraaiboek en scholing.

Gelet op de praktijk van andere markttoezichthouders wordt (ook) tegen boetes steeds vaker geprocedeerd. Door belanghebbenden wordt in de praktijk naast een ingesteld bezwaar steeds vaker ook gebruik gemaakt van “flankerende” middelen zoals klachten, Woo- en AVG-verzoeken.

Het betekent een toename in lasten voor het CvTA en sector ten opzichte van de bestaande situatie.

Benodigd voor uitvoering toezicht op de informatieplicht ex art. 48 en boetes ex artikel 56

Voor het inrichten van het proces zal een (digitaal) meldloket worden ingericht en onderhouden met workflow, intake- en toetsingschecklists, signalerings- en rappelsystematiek, dossiervorming. Hiervoor zullen procesontwerpen en tooling moeten worden ontwikkeld dan wel aangepast. De overgang naar een informatieplichtsysteem vraagt daarnaast om aanpassingen in de ICT-ondersteuning en de inrichting van werkprocessen, onder meer voor registratie, monitoring, risicoselectie en opvolging van meldingen en het opstellen van boetebeleid. Deze voorzieningen zijn deels aanwezig, maar zullen verder moeten worden (door)ontwikkeld. De informatievoorziening en samenwerking met ketenpartners zullen hierop moeten worden ingericht. Voorzien wordt dat het CvTA ook vaker vergaderingen en overige bijeenkomsten van cbo's zal bijwonen om actueel geïnformeerd te blijven.

Daarnaast zal tijdelijk extra capaciteit nodig zijn om alle processen goed uit te voeren in de perioden waarbij het CvTA en de sector geconfronteerd worden met verschillende regimes naast elkaar. Naar verwachting zal dit met name het eerste jaar na het van kracht worden van de nieuwe wet zijn. Tijdens de overgangsperiode van regimes is een incidentele capaciteit van 0,5 fte nodig.

De verwachting is dat er structureel meer juridische capaciteit nodig is i.v.m. de kortere beoordelingstijd en mogelijke juridificering van de werkzaamheden. Mogelijk wordt vaker en sneller de gang naar de rechter gemaakt en kan het opleggen van boetes nodig zijn. Dit overstijgt de capaciteit die niet meer nodig is voor het opstellen van instemmingsbesluiten in het kader van het huidige preventieve toezicht. De voorgestelde taakwijzigingen hebben gevolgen voor de mate waarin het CvTA is toegerust om zijn taken uit te voeren. Met name zoals gezegd de beoordeling en opvolging van de aangeleverde informatie in een korte periode en de inzet van juridisch handhavingsinstrumentarium waaronder bestuurlijke boetes vergen (onder andere vanwege de

verplichting tot functiescheiding hierbij) een andere en meer inzet van capaciteit dan onder het huidige preventieve toezicht. Dit zal leiden tot verschuiving van prioriteiten binnen de bestaande capaciteit en tot de noodzaak van aanvullende capaciteit op het gebied van intake, toetsing en handhaving (inclusief toename aantal bezwaar- en beroepszaken). Hoe een en ander in de praktijk daadwerkelijk zal uitpakken is moeilijk in te schatten. Naar verwachting zal 0,8 fte structureel nodig zijn in het kader van toenemende (datagedreven) toezicht, mogelijke juridificering en handhaving (inclusief opleggen en innen boetes) en incidenteel een bedrag van €101.500,- (voor het de verdere ontwikkeling van het datagedreven toezicht en het hiermee ervaring opdoen). Vanzelfsprekend kan in de praktijk blijken dat de capaciteit aangepast dient worden als de werkzaamheden meer of minder inzet vragen. Het CvTA verwacht een ingroeiperiode van twee jaar nodig te hebben.

Risicogericht toezicht ten aanzien van de informatieplicht betekent weinig efficiëntiewinst

De informatieplicht heeft betrekking op besluiten die van wezenlijk belang zijn en potentieel grote gevolgen hebben voor belanghebbenden. Ook als het CvTA risicogericht toezicht houdt zal hij het merendeel van de besluiten, die niet langer onder het preventieve toezicht vallen, om die reden nog steeds moeten toetsen. Het CvTA verwacht daardoor relatief weinig efficiëntiewinst te kunnen behalen met risicogericht toezicht. Extra werkzaamheden zijn zoals hiervoor toegelicht te verwachten in verband met juridificering en het opleggen van boetes in het vervolg van het proces.

In de onderstaande tabel wordt aangegeven welke werkzaamheden en kosten incidenteel en structureel gemoeid gaan met de informatieplicht, inclusief meldingen start bestuurdersbenoemingen. De inhoudelijk toetsing van de voorgenomen bestuurdersbenoemingen wordt onder punt 3 behandeld en uitgewerkt.

Onderdeel 1.: Informatieplicht – art. 48 (vervanging preventief toezicht)					
Karakter	Omschrijving	Eenheid	Aantal	Prijs	Totaal
Incidenteel	Digitaal meldloket, inrichten	Stuks	1,0	10.000	10.000
Incidenteel	Workflows, opstellen	Uur	72,0	87	6.264
Incidenteel	Controle mechanismen, opstellen	Uur	36,0	87	3.132
Incidenteel	Inzet tijdens overlap intake, toetsing en juridische behandeling oude/nieuwe regime	Fte	0,5	175.450	87.725
Incidenteel	Evaluatie	Uur	36,0	87	3.132
Incidenteel	Capaciteit scholing	Stuks	1,5	10.000	15.000
Incidenteel	Opstellen en vervangen beleid				
Incidenteel	Ontwikkeling datagedreven toezicht				101.500
	Totaal incidenteel				226.753
Structureel	Capaciteit uitbreiding voor datagedreven werken, juridische behandeling en handhaving	Fte	0,8	145.000	116.000
Structureel	Begeleiding en instructie cbo's	Uur	44,0	87	3.828
Structureel	Licentie ict-tool en onderhoud data-systeem	Stuks	12,0	2.000	24.000
Structureel	Externe inhuur vanwege juridificering, incl. boetes (extern)	Cases	10,0	6.534	65.340
Structureel	Nieuwe werkwijze boetes en afhandeling (opvolging, administratie)	Uren	10,0	520	5.200
	Totaal structureel				214.368
	Totaal incidenteel en structureel				441.121

2. Governancecode – art. 37

Introductie governancecode: inhoud en strekking en het toezicht nog niet duidelijk en afhankelijk van AMvB

De inhoud en strekking van de governancecode die wordt opgesteld door de sector is nog onbekend. De normen gelden in potentie voor alle 22 cbo's. De taakopdracht voor het CvTA ten aanzien van zijn toezicht op de governancecode zoals bedoeld in artikel 37 is nog niet geclausuleerd. Het is niet duidelijk of en wanneer de normen uit de op te stellen governancecode algemeen verbindend worden verklaard en daarmee onderdeel worden van het publiekrechtelijk normenkader. Op bladzijde 82 van de MvT staat wel dat het CvTA toezicht hierop houdt op basis van de verantwoording door de cbo's hierover in het transparantieverslag of op basis van signalen. In dat geval wordt van het CvTA verwacht dat het op basis van zijn handhavinginstrumenten naleving afdwingt.

Het CvTA verwacht meer inzicht te kunnen geven over de inrichting van zijn toezicht en de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid wanneer de inhoud en strekking van een AMvB en de governancecode bekend is. Het CvTA adviseert op dat moment een daarop toegespitste Uitvoeringstoets uit te voeren .

Latere normering good governance via AMvB's van invloed op handhaafbaarheid

Wanneer lacunes of tekortkomingen in governance of de interpretatie hiervan via een AMvB moet worden gerepareerd, ontstaat een minder flexibel toezicht- en handavingskader. In plaats van dat de toezichthouder binnen wettelijke kaders (met guidance) tijdig kan normeren en handhaven, wordt correctie afhankelijker van beleids- en regelgevingstrajecten. Dat maakt het toezicht minder responsief en kan ertoe leiden dat niet-naleving langer voortduurt, wat de handhaafbaarheid in de praktijk vermindert.

Benodigd voor de uitvoering toezicht (inclusief handhaving) op governancecode artikel 37 (eerste indicatie):

Hierboven werd al genoemd dat het CvTA op het moment dat duidelijk wordt hoe het toezicht door het CvTA op de governancecode daadwerkelijk zal worden vormgegeven het nog een uitvoeringstoets zal moeten doen. Om toch een inschatting hiervan te maken is ervan uitgegaan dat er een code ligt met maatschappelijk breed aanvaarde normen en dat deze algemeen verbindend is verklaard en het CvTA op de naleving daarvan toezicht houdt. Bij wijze van eerste indicatie wordt voor de uitvoering van het toezicht hierop gedacht aan een op te stellen register naleving, thematische toetsings-workflow en publicatiemodule voor bevindingen. De huidige inrichting van het werkproces moet aangepast worden en met de cbo's moeten beleidsafspraken worden gemaakt over de wijze waarop op een zodanige wijze verantwoording wordt gedaan in het transparantieverslag. Wat betreft de inzet van medewerkers is meer behoefte aan governance-expertise, juridische duiding en contact door middel van (jaarlijks) gesprek met de sector en de organisaties. In de onderstaande tabel wordt (onder het genoemde voorbehoud) aangegeven welke werkzaamheden en kosten gemoeid gaan met het toezicht op de governancecode.

Onderdeel 2.: Governancecode – art. 37					
Karakter	Omschrijving	Eenheid	Aantal	Prijs	Totaal
Incidenteel	Toetsingskaders, opstellen	Uur	144,0	87	12.528
Incidenteel	Procesinrichting	Uur	226,8	87	19.732
	Totaal incidenteel				32.260
Structureel	Periodieke toetsing en handhaving	Uur	720,0	87	62.640
Structureel	Kennisontwikkeling	Stuks	2,0	5.000	10.000
Structureel	Externe inhuur	Cases	5,0	2.904	14.520
	Totaal structureel				87.160
	Totaal incidenteel en structureel				119.420

3. Wijzigingen bestuurderstoets als onderdeel governance code - artikel 37 en informatieplicht – artikel 48

Taak toezicht op bestuurderstoets nog niet bekend vanwege ontbreken governancecode en onbekende AMvB

Volgens de MvT zal het CvTA “toezien op de naleving van bij of krachtens AMvB gestelde regels , waaronder maar niet beperkt tot de te volgen procedure bij benoemingen. Het CvTA zou dan toezien op het bestaan van de juiste procedure en de naleving daarvan”³. Als het CvTA de wet goed begrijpt dan wordt hierin aan het CvTA verzocht bij 22 cbo's te toetsen op het proces van bestuurdersbenoemingen. De normen die aan het proces gesteld worden zijn nog niet bekend omdat deze onderdeel zullen uitmaken van de governance code en de AMvB die beide nog onbekend zijn. Of bijvoorbeeld ex ante via een informatiemelding van artikel 48, of ex post via algemene code-naleving via het transparantieverslag getoetst moet worden - en hoe - is nog niet duidelijk. Ook is niet duidelijk of het CvTA over voldoende bevoegdheden beschikt. Omdat de bestuurderstoets-normen voor alle cbo's gaan gelden, zijn er in potentie meer toetsen zijn dan nu het geval is. In het wetsontwerp komt de expliciete bestuurderstoets voor de twee grootste cbo's te vervallen.

Handhavingsmogelijkheden bij de benoeming van een bestuurder of toezichthouder onduidelijk

Het is nog niet duidelijk wat de vervolgstappen zijn als een cbo zich niet houdt aan een procedure voor de benoeming van bestuurders en er wel een bestuurder wordt benoemd. Naar verwachting leidt dit tot meer ex post casuïstiek en incident gedreven inzet. Het CvTA kan niet ingrijpen bij onvoldoende geschiktheid als dat niet expliciet in de code is verankerd met afdwingbare consequenties.

De handhaving door het CvTA op het proces ten aanzien van de bestuurderstoets ten behoeve van benoemingen zal voor zover het toezicht daarop bij het CvTA wordt belegd, vooral een repressief karakter hebben. Achteraf moet worden ingegrepen als bij een benoeming niet de juiste procedure is gevolgd. Dit heeft een groter risico op reputatieschade aangezien de bestuurder in een dergelijk geval al is benoemd. Dit beperkt de afdwingbaarheid van de inhoudelijke normen en daarmee de effectiviteit van het toezicht op good governance. Het hanteren van onjuiste procedures, of het niet

³ Memorie van toelichting 3.4 Herziening bestuurderstoets.

zorgvuldig toepassen van inhoudelijke normen ten aanzien van de selectie en benoeming, kan het vertrouwen in de betreffende cbo en in het collectief beheer schaden.

De inzet van capaciteit bij het CvTA zal verschuiven naar onderzoek & gesprek en dossieropbouw. Daarnaast is de verwachting dat er meer capaciteit nodig is vanwege de uitbreiding naar alle cbo's en extra inzet vanwege het repressieve karakter van het toezicht (dat de hierboven beschreven beperkingen kent wanneer er sprake is van niet naleving).

Benodigd voor toezicht (inclusief handhaving) op de bestuurderstoets (eerste indicatie):

Voor het toezicht op de bestuurderstoets is een herontwerp van signalerings- en casusprocessen noodzakelijk inclusief koppeling met meldingssysteem en governance-naleving. Daarnaast zal een nieuw toetsingskader (beleid) moeten worden opgesteld. Dit vraagt de versterking van competenties van medewerkers ten aanzien van bestuurderstoetsingen. Er zal afhankelijk van de keuze wel of geen AMvB te slaan naar verwachting sprake zijn van een toename van bezwaar/beroep-gevoelige dossiers. Mede doordat achteraf moet worden ingegrepen als het gevolgde procedure niet conform het daarover vastgestelde in de governancecode is met een groter risico op reputatieschade aangezien de bestuurder in een dergelijk geval al is benoemd en het handavingsinstrumentarium hier te kort schiet. In de onderstaande tabel wordt aangegeven welke werkzaamheden en kosten gemoeid gaan met toezicht op de bestuurderstoets in het geval het CvTA daar toezicht op houdt naast de capaciteit voor de uitvoering van de bestaande bestuurderstoets.

Onderdeel 3.: Wijzigingen bestuurderstoets (opname in/relatie met Governancecode)					
Karakter	Omschrijving	Eenheid	Aantal	Prijs	Totaal
Incidenteel	Herontwerp signalerings- en casusprocessen	Uur	72,0	87	6.264
Incidenteel	Opstellen nieuw toetsingskader	Uur	72,0	87	6.264
	Totaal incidenteel				12.528
Structureel	Kennisontwikkeling	Stuks	2,0	5.000	10.000
Structureel	Handhaving				PM
Structureel	Externe inhuur handhaving	Cases	2,0	13.068	26.136
Structureel	Toetsing benoeming bestuurders	Uur	352,0	87	30.624
	Totaal structureel				66.760
	Totaal incidenteel en structureel				79.288

4. Nieuwe CBO's – artikel 52

Mogelijke gevolgen bij toetreding van nieuwe cbo's en artikel 56 (boete bij niet naleving meldplicht)

Het is helder dat het CvTA toezicht houdt op het naleven van een meldplicht voor nieuw toetredende cbo's. Het moment waarop het CvTA betrokken wordt en de diepgang van de toetsing zijn nog niet duidelijk.

Op basis van het wetsvoorstel kunnen nieuwe cbo's na een melding direct opereren, terwijl documenten (statuten/reglementen) mogelijk nog niet op orde zijn en in strijd met de wet. De wet biedt geen middel om dit te voorkomen of op te schorten. De gevolgen van handelen in strijd met de

wet zullen zich in de praktijk kunnen gaan voordoen. Het CvTA verwacht dat herstel van gevolgen (bijvoorbeeld in de vorm van terugbetalingen) bij het niet of niet goed naleven van wettelijke voorschriften achteraf moeilijk is.

Handhaving nieuw toetredende cbo's.

Het doel van de meldingsplicht is om er voor te zorgen dat nieuwe cbo's doen aan goed collectief rechtenbeheer in overeenstemming met de wet. Ook zal het doel zijn dat het CvTA erop toe kan zien dat een cbo niet eerder begint met innen en verdelen dan voordat zij voldoet aan de eisen die worden gesteld aan een cbo. Het is niet zeker of het CvTA die norm door middel van deze meldingsplicht goed kan handhaven (voorkomen dat men handelt in strijd met de wet). Immers er worden geen andere eisen gesteld aan een cbo voordat zij mag beginnen met innen en verdelen, dan dat zij zich meldt (een briefje stuurt).

Het CvTA kan een boete opleggen aan een opgerichte cbo voor het niet melden van het innen van vergoedingen en verdelen van gelden onder rechthebbenden. Het ontbreekt echter aan handhavingsinstrumenten om naleving van de wet daadwerkelijk af te dwingen.

Vanuit het belang van het borgen van een goed collectief beheer acht het CvTA front-door screening en een vroege dialoog met nieuw toetredende cbo's van belang. Ontbreken deze, dan ontstaat er incident-gedreven piekbelasting. De capaciteitsbehoefte zal hierbij wisselend zijn. Dat kan - gezien de ervaringen bij twee recente nieuwkomers - wel veel zijn en meerdere jaren beslaan.

Benodigd voor de uitvoering toezicht (inclusief handhaving) op nieuw toetredende cbo's:

Het wetsvoorstel kent als nieuwe element de mogelijkheid om in het kader van de handhaving het opleggen van een bestuurlijke boete van ten hoogste €35.000,- voor het zich niet schriftelijk bij het CvTA melden van een nieuwe cbo. Om dit uit te voeren is onderzoek en dossieropbouw nodig en zijn functiescheiding en een procesdraaiboek en scholing vereist.

Onderdeel 4.: Nieuwe cbo's – art. 52					
Karakter	Omschrijving	Eenheid	Aantal	Prijs	Totaal
Incidenteel	Intake frame-work en formats ontwikkeling	Uur	72,0	87	6.264
Incidenteel	Opstellen beleid	Uur	144,0	87	12.528
	Totaal incidenteel				18.792
Structureel	Handhaving *)				
	Totaal structureel				-
	Totaal incidenteel en structureel				18.792

* De kosten voor het opleggen van boetes en benodigde capaciteit voor handhaving op dit punt worden geacht meegenomen te zijn bij de extra capaciteit genoemd bij onderdeel 1.

5. Organisatieverandering -artikel 47 - maakt transitieplan nodig en aandacht voor randvoorwaarden

Het wetsvoorstel regelt in artikel 47 lid 4 dat het personeel van het CvTA dat werkzaam is in een stichting in dienst komt van de Staat. De medewerkers worden ter beschikking gesteld aan het CvTA door de minister van JenV.

Het CvTA heeft aangegeven dat wanneer de wetgever de beschreven keuzes maakt, het van belang is om gezamenlijk een transitieplan vast te stellen waarin afspraken kunnen worden gemaakt over de randvoorwaarden die nodig zijn om zijn onafhankelijkheid als toezichthouder en de uitvoerbaarheid van opgedragen taken te waarborgen onder een nieuwe wet.

Het wetsvoorstel biedt de mogelijkheid de transitie van het personeel ook na inwerkingtreding van de wet te laten plaatsvinden. Het CvTA omarmt die mogelijkheid graag. Gezien het feit dat er wat betreft de voorbereiding en inwerkingtreding van de nieuwe wet (het opvolgen van de aanbevelingen uit de wettelijke evaluatie en het reguliere toezicht) de nodige werkzaamheden te verwachten zijn, is het wenselijk dat de voorbereiding en uitvoering van de transitie niet gelijktijdig plaatsvinden. Een programmatische en gefaseerde aanpak is hiervoor nodig met voldoende tijd en middelen

In uw verzoek om een uitvoeringstoets geeft u aan dat op het moment dat de feitelijke transitie in de uitwerking meer richting krijgt, het CvTA en het ministerie hiervoor gesprekken zullen voeren met het doel dit met elkaar in goede banen te leiden. U geeft aan dat de uitvoeringsconsequenties vanzelfsprekend onderdeel zijn van deze gesprekken. Gelet op de waarschijnlijk latere datum waarop de uitvoering van de transitie plaatsvindt dan de inwerkingtreding van deze wet en de voorbereiding en het feit dat de afwegingen in het kader van deze transitie nog moeten plaatsvinden, verzoekt u dit onderdeel op dit moment beknopt op te nemen in deze toets. Daaraan geven wij gehoor. Vanzelfsprekend zijn de benodigde onderzoeken en werkzaamheden ten behoeve van de transitie nog niet uitgevoerd.

Vooruitlopend op de gesprekken, afwegingen en uiteindelijke toets op de uitvoering daarvan hecht het CvTA eraan het volgende op te merken als belangrijke randvoorwaarden voor een transitie.

Randvoorwaarden onafhankelijkheid en uitvoerbaarheid bij transitie personeel en opheffen steunstichting:

a. Financiële onafhankelijk en structurele bekostiging

Op dit moment heeft het CvTA nog geen zicht op de daadwerkelijke “ophanging” van de zbo in de JenV-organisatie.⁴ Met het oog op de benodigde onafhankelijkheid is het van belang dat het College samen met de secretaris-directeur kan blijven beslissen over de inzet van middelen op basis van een

⁴ Het CvTA vraagt daarbij ook aandacht voor de wens om binnen het departement een beleidsmatige counterpart te hebben in het driehoeksmodel van eigenaar, opdrachtgever en opdrachtnemer.

(lump sum) begroting. Een structurele bekostiging is voor het CvTA noodzakelijk in de komende jaren waarin het zijn risicogerichte toezichtstrategie verder uitvoert, aanbevelingen van een wettelijke evaluatie opvolgt en zich voorbereidt en straks werkt met een nieuwe wet die een andere werkwijze van de toezichthouder vraagt. In het rapport over de wettelijke evaluatie (Kwink) is geadviseerd om de incidentele bijdrage om te zetten naar een structurele bijdrage waarmee het CvTA zijn personeelsbestand (2026: 0,65 fte collegeleden en 7,44 fte personeel) kan stabiliseren. Dit is ook toegekend. Op basis van deze uitvoeringstoets blijkt dat voor de uitvoering van de nieuwe wet op onderdelen extra capaciteit en middelen nodig zijn. Dit zal eveneens gelden bij de uitvoering van een transitie.

b. CvTA zelf verantwoordelijk voor toezichtbeleid, jaarplan en begroting

Voor het CvTA is van belang om expliciet te maken dat het een eigen toezichtsbeleid, jaarplan en (meerjaren)begroting opstelt en de jaarrekening afhandelt met een accountant. Daarbij moet er aandacht zijn voor de beoogde overgang naar 100% sectorfinanciering en de onafhankelijkheid van de toezichthouder. De sector kan ten aanzien (van jaarplan en) begroting alleen thematische accenten voorstellen in het jaarlijks overleg over de voorgenomen begroting. Vanzelfsprekend is H4 Kaderwet van toepassing.

c. Eigen zeggenschap over personeel

Ook zullen het College en de secretaris-directeur zelf dienen te kunnen beslissen over personeelsbeleid inclusief inhuur en bezoldiging van personeel zoals nu ook het geval is. De CAO Rijk is van toepassing.

d. Kosten transitie niet afwentelen op sector

Het CvTA gaat ervan uit dat de eenmalige (onderzoeks-, advies- en uitvoerings- en implementatie kosten) en structurele kosten (bijvoorbeeld vanwege ICT en inhuur van andere dienstverlening) die gepaard gaan met de overgang naar het ministerie zullen worden gedragen door het ministerie (buiten de begroting van het CvTA om) en niet zullen worden afgewenteld op de ondertoezichtstaanden en rechthebbenden. Dit omdat de keuze voor transitie van de CvTA-organisatie een beleidskeuze is van de wetgever ten aanzien van de positionering van de toezichthouder en geen samenhang heeft met het collectief beheer op zich.

e. Gescheiden informatie- en archiefsystemen

De informatie en archief systemen dienen gescheiden te zijn en er is geen sprake is van wederzijdse toegankelijkheid tot de systemen.

f. Rekening houden met impact van een transitie op bedrijfsvoeringsaspecten.

Het CvTA wil graag met JenV verder van gedachten wisselen over een mogelijke negatieve impact van een transitie op de bedrijfsvoeringsaspecten. Hier verwijzen we graag naar het rapport van de Bunt: “Het is de vraag of door de aansluiting op de dienstverlening vanuit het Rijk een kleine organisatie als het CvTA beter bediend kan worden dan nu het geval is. Zaken doen in eigen beheer

heeft zijn charme en het scheelt in de dagelijkse praktijk: snelheid en flexibiliteit zullen bij aansluiting op de dienstverlening door ‘shared service centers’ niet langer de leidende principes zijn, rechtmatigheid en ‘achteraan sluiten in de rij’ daarentegen wel”.

g. Vestigingsplaats belangrijk voor sector en voor zichtbare en ervaren onafhankelijkheid.

Het CvTA wijst op het belang van eigen huisvesting in Amsterdam i.v.m. de zichtbaarheid en positionering van de toezichthouder, de vestiging van de sector in deze regio en het aspect van behoud van de continuïteit (en deskundigheid) en eigen cultuur van het medewerkersbestand (CvTA als aantrekkelijke werkgever). Deze overwegingen hebben in het verleden ook de vestigingsplaats bepaald.

h. Vestigingsplaats Amsterdam is werkbaar voor de medewerkers

Wat betreft bereikbaarheid is de vestigingsplaats Amsterdam ook van belang gezien het feit dat de medewerkers van het CvTA in Amsterdam en de regio Noord-Holland woonachtig zijn. Daarom heeft deze vestigingsplaats ook vanuit dit oogpunt de voorkeur.

Eerste indicatie kosten organisatorische consequenties transitie.

Het CvTA houdt rekening met organisatorische consequenties (plaats van het CvTA in stelsel JenV), het omvormen/opheffen van de ondersteunende stichting (inclusief personeel) waarop ook in de fasering meer zicht komt als gesprekken met JenV hebben plaatsgevonden de wet meer definitieve contouren krijgt. Bij de onderstaande post is een PM bedrag opgenomen voor transitie van de Stichting.

Onderdeel 6.: Organisatieverandering					
Karakter	Omschrijving	Eenheid	Aantal	Prijs	Totaal
Incidenteel	Due diligence Stichting, uitvoering en implementatie	PM	PM	PM	PM
	Totaal incidenteel				PM
	Totaal incidenteel en structureel				PM

III Samenvattende conclusie en een afrondend oordeel

Het wetsvoorstel herijkt het toezichtkader voor het collectief beheer door het afschaffen van preventief toezicht en de verschuiving naar een stelsel van informatieplichten, sectorale normstelling (governancecode) en overwegend reactieve handhaving. Deze keuzes hebben gevolgen voor de wijze waarop het CvTA zijn toezicht kan uitvoeren en kan handhaven en daarmee op de effectiviteit daarvan.

Conclusie en oordeel.

De wet is uitvoerbaar en handhaafbaar mits (tijdig) capaciteit en middelen beschikbaar worden gesteld en er sprake is van een gefaseerd en zorgvuldig transitieproces. Dit laat onverlet dat de verandering van preventief naar reactief toezicht gevolgen kan hebben voor de handhaafbaarheid.

De voorstelde wijzigingen in de wet hebben zoals het CvTA in de consultatie heeft aangegeven impact op de effectiviteit van het (risicogerichte) toezicht en de bescherming van het publieke belang. Met het wetsvoorstel zal vooral sprake zijn van achteraf-correcties die lasten- en kosten verzwaring ten gevolge kunnen hebben voor rechthebbenden, gebruikers en cbo's en mogelijke reputatierisico's voor cbo's.

De uiteindelijke uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid zal mede afhangen van de nadere uitwerking van de regelgeving in de AMvB's en het tijdstip waarop deze van kracht worden.

Het CvTA adviseert wanneer er sprake is van verdere uitwerking in AMvB's hierop ook een uitvoeringstoets te doen.

Graag zijn wij bereid deze uitvoeringstoets nader toe te lichten en mee te denken over wat nodig is om de effectiviteit van het toezicht op het collectief beheer te borgen.

Hoogachtend,

Namens het College van Toezicht Auteursrechten,

Drs. A.J. Koppejan

Bijlage 1 Samenvatting Financiële gevolgen (indicatief – te verfijnen na/ extra raming na AMvB)

Het wetsvoorstel heeft financiële gevolgen voor het CvTA. Op dit moment kunnen deze kosten slechts indicatief worden ingeschat. Het betreft naar verwachting zowel eenmalige als structurele kosten. De kosten voor Onderdeel 5, Organisatieverandering, zijn als pro memorie (PM) opgenomen.

Uitgangspunten berekening van de kosten:

Deze zijn gebaseerd op onze ervaringen uit de toezichtspraktijk. Waar relevant worden voor de inzet van personeel de tarieven in de Handleiding Overheidstarieven 2026 (HOT) gehanteerd. Voor de inzet van externe capaciteit worden gemiddelde specialistische inhuurtarieven gehanteerd. Voor de inschatting van de kosten van de inzet van ICT-tooling is een quick search gedaan op internet voor soortgelijke tooling.

Onderdeel 1: Informatieplicht – art. 48 (vervanging preventief toezicht)		
- Incidenteel	226.753	
- Structureel	214.368	
Totaal incidenteel en structureel		441.121
Onderdeel 2: Governancecode – art. 37 (vervanging 'toegerust op'-norm)		
- Incidenteel	32.260	
- Structureel	87.160	
Totaal incidenteel en structureel		119.420
Onderdeel 3: Wijzigingen bestuurderstoets (opname in/relatie met Governancecode)		
- Incidenteel	12.528	
- Structureel	66.760	
Totaal incidenteel en structureel		79.288
Onderdeel 4: Nieuwe cbo's – art. 52		
- Incidenteel	18.792	
- Structureel	-	
Totaal incidenteel en structureel		18.792
Onderdeel 6: Organisatieverandering		
- Incidenteel	PM	
- Structureel		
Totaal incidenteel en structureel		PM
Totaal		658.621
Incidenteel	290.333	
Structureel	368.288	
Totaal		658.621

Bijlage 2

Bijdrage De Leeuw en Bovens (aparte pdf)